

בְּאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה מִתְקַן הַכֹּל בְּגִנּוּן אַחֵר, שֶׁהָרִי הַקְּלֵפָה הַקָּשָׁה נִשְׁפָּרָה מֵאוֹתוֹ מְקוֹם וְלֹא שׁוֹלֵטת בּוֹ כָּלֵל. הַקְּלֵפָה הַקָּשָׁה נִשְׁפָּרָת שָׂכָר, (מההוא יותר תמיד) וּנְפִתְחַת מִצַּד זֶה (עד שְׁנֵאָחֳזוּ בַסּוּד שֶׁל הַמִּשְׁכָּן. בְּעוֹלָם הַזֶּה הַקְּלֵפָה הָאֲחֻרֹנָה הִיא לַחוּץ, הַקְּלֵפָה הַחֲזָקָה הִיא לַפְּנִימִים. כְּמוֹ זֶה אִף כִּן לְמַעְלָה, הַקְּלֵפָה הַחֲזָקָה הִיא לַחוּץ. לַפְּנִימִים מִמֶּנֶּה הִיא קְלֵפָה קְלוּשָׁה, וְלֹא שׁוֹלֵטת בּוֹ כָּלֵל, וְנִפְתַּחַת מִצַּד זֶה) וּמִצַּד זֶה. וְאוֹתָהּ פְּתִיחָה הִיְתָה בְּאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה בְּכֹל זְמַן שֶׁעוֹבְדִים עֲבוּדָה כְּרֵאוּי. כִּיּוֹן שֶׁגָּרְמוּ הַחֲטָאִים, נִמְשְׁכָה אוֹתָהּ פְּתִיחָה לְצַד זֶה וְלְצַד זֶה, עַד שֶׁהִתְקַרְבָּה הַקְּלֵפָה הַכֹּל כְּאַחַד. כִּיּוֹן שֶׁסִּתְמָה הַקְּלֵפָה אֶת הַמַּח, אִז שׁוֹלֵטת אוֹתָהּ קְלֵפָה עֲלֵיהֶם, וְדוּחָה אוֹתָם מִחוּץ לְאוֹתוֹ מְקוֹם.

וְעַם כָּל זֶה, אִף עַל גַּב שֶׁדְּחַתָּה אוֹתָם הַחוּצָה, לֹא יְכוּלָה אוֹתָהּ קְלֵפָה קָשָׁה לְשַׁלֵּט בְּאוֹתוֹ מְקוֹם קְדוּשׁ שֶׁאֵינּוּ מְקוֹמוֹ. וְאִם תֵּאמַר, אִם כֵּן, הוֹאִיל וְלֹא יְכוּלָה אוֹתָהּ קְלֵפָה קָשָׁה לְשַׁלֵּט בְּאוֹתוֹ מְקוֹם קְדוּשׁ, לְמָה עוֹמֵד חָרוֹב, שֶׁהָרִי אֵין חֲרָבָן בְּעוֹלָם אֲלֹא רַק מִצַּד אוֹתָהּ קְלֵפָה קָשָׁה?

אֲלֵא וְדַאי כְּשֶׁנִּחְרַב, לֹא נִחְרַב אֲלֹא מֵאוֹתוֹ צַד, בְּשַׁעָה שֶׁסִּתְמָה אֶת הַמַּח, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה שְׁלֵא תִשְׁלַט אוֹתָהּ קְלֵפָה קָשָׁה עַל אוֹתוֹ מְקוֹם, וְכִשְׁדְּחַתָּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ, אִז הַקְּלֵפָה חֲזָרָה וְנִפְתַּחָה כְּמִקְדָּם. וּמִשׁוּם שֶׁהָעַם הַקְּדוּשׁ לֹא הָיוּ שָׂם, נִכְנָסָה עַל אוֹתָהּ פְּתִיחָה כְּסוּי קְדוּשׁ שֶׁל פְּרֻכַת קְלוּשָׁה, לְשִׁמּוֹר אֶת אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁלֵא יִסְתֵּם אֶת אוֹתָהּ קְלֵפָה קָשָׁה, וְאוֹחֲזוּ בְּכֹל צְדָדָיו.

לְהִיּוֹת מִשְׁחַת קִדְשׁ עַל הָאֶרֶץ כְּמִקְדָּם לֹא יְכוּל, שֶׁהָרִי אוֹתוֹ כְּסוּי קְלוּשׁ אַחוּזוֹ, שְׁלֵא יֵרֵד לְמַטָּה, שֶׁהָרִי הָעַם הַקְּדוּשׁ אֵינּוּ שָׂם, וְלִכֵּן לֹא נִבְנְהָ הַחֲרָבָן מִיּוֹם שֶׁנִּחְרְבוּ. שֶׁתִּשְׁלַט אוֹתָהּ קְלֵפָה קָשָׁה, לֹא יְכוּלָה, שֶׁהָרִי אוֹתוֹ כְּסוּי קְלוּשׁ אוֹחֲזוּ בּוֹ בְּכֹל צְדָדָיו בְּאוֹתָהּ פְּתִיחָה שְׁלֵא תִשְׁלַט שָׂם וְלֹא תִסְתֵּם אֶת הַמַּח בְּאוֹתוֹ כְּסוּי שֶׁל פְּרֻכַת קְלוּשָׁה, שֶׁהִיא מִתּוֹךְ מְשִׁיכַת הַפְּרֻכַת הַקְּדוּשָׁה שֶׁלְמַעְלָה, שֶׁשׁוֹמְרַת אוֹתוֹ הַמְקוֹם.

וְלִכֵּן כָּל אוֹתָן הַנִּשְׁמוֹת שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים שֶׁדָּרִים בְּאֶרֶץ, כְּשִׁיוֹצָאוֹת מִהָעוֹלָם הַזֶּה לֹא מְקַבְּלִים אוֹתָן, וְדוּחִין אוֹתָן הַחוּצָה,

והולכות ומשוטטות ומתגלגלות בכמה גלגולים, עד שיוצאות מכל הארץ הקדושה וסוכבות (לסביבתם) לצדם בטמאתן. וכל אותן נשמות ישראל שיוצאות שם, עולות, ואותו כסוי קלוש מקבל אותן, ונכנסים לקדשה עליונה, משום שכל מין הולך למינו.

ונשמות ישראל שיוצאות לחוץ לארץ ברשותה של אותה קלפה קשה, הולכות וסוכבות ומתגלגלות, עד ששבות למקומן ונכנסות למקום שראוי להן. אשרי חלקו של מי שנשמתו יצאה ברשות הקדושה באותה פתיחה של הארץ הקדושה.

מי שנשמתו יוצאת בארץ הקדושה – אם נקבר באותו יום, לא שולט עליו רוח טמאה כלל, ולכן כתוב בתלוי, (דברים כא) כי קבור תקברנו ביום ההוא [וגו'] ולא תטמא את אדמתך. משום שבליילה נתנה רשות לרוח טמאה לשוטט. ואף על גב שנתנה להם רשות, לא נכנסים לארץ הקדושה, פרט אם מוצאים שם כלי להכנס בו.

איברים ופדרים שנשרפים בליילה להזין מינים אחרים, לא שנכנסים לארץ, ולא להמשיכם לארץ, אלא כדי שלא ישלט הצד האחר בתוך הארץ ולא ימשך להכנס לשם. ולכן העשן היה עולה מהם עקם, ומתגלגל החוצה והולך (חזק) בחפזה, עד שנכנס לנקב של הצפון ששם מדורי כל הצדדים האחרים, ושם נכנס העשן, וכלם נזונים שם.

העשן של היום היה עולה למקומו בדרך ישר, ומזין מה שמזין, ומאותה פתיחה נזונים כל צדדי הקלפה הקשה שהיא מחוץ לארץ הקדושה, ומאותו עשן גם, כמו שבארנו.

גופות הצדיקים שלא נמשכו בעולם הזה אחר ההנאות של אותה קלפה קשה, לא שולטת עליהם רוח טמאה כלל, שהרי לא השתתפו אחריו כלום בעולם הזה. כמו שגוף הרשעים (גופות הצדיקים) שלא נמשכו אחר הנאות וכסופים של העולם הזה, אותה קלפה קשה לא שולטת עליהם, שהרי לא נמשכו אחריה בעולם הזה, שהרי כמו שגוף הרשעים) נמשך בעולם הזה אחר אותה קלפה קשה והנאות והענוגים שלה והתקונים שלה, כך נטמא אחר שיוצאת נשמתו ממנו.

גופות הצדיקים שלא מתענגים בעולם הזה, אלא מתענוגי מצוה וסעודות שבתות וימים וזמנים – אותה רוח טמאה לא יכולה לשלט עליהם, שהרי לא התענוגו משלה כלום. והואיל ולא

נטלו משלה, אין לה רשות עליהם כלל. אשרי מי שלא נהנה משלה כלום.

מי שנשמתו יצאה מחוץ לארץ הקדושה, ואותו גוף נטמא באותה רוח טמאה – אותה רוח טמאה נשאבת לתוכו, עד שחוזר לעפר (שמתבלה הגוף בעפר). ואם אותו גוף שנשאבה בו אותה רוח טמאה מעלים אותו להקבר בתוך הארץ הקדושה, עליו כתוב (ירמיה ב) ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה. ארצי, שלא שלטה עליה רוח טמאה באותו גוף שלכם שנשאבה בו רוח טמאה, שמביאים לקבר אותו בארצי – אתם מטמאים אותה להטמא בו. אם לא שעשה הקדוש ברוך הוא רפואה לארץ, שהרי שכיון שנבלה אותו גוף, משיב הקדוש ברוך הוא רוח מלמעלה ודוחה את אותה רוח טמאה החוצה, שהרי הוא חס על ארצו.

על יוסף לא שלט גופו רוח טמאה לעולמים, אף על גב שנשמתו יצאה ברשות אחרת. מה הטעם? כי לא נמשך בחייו אחר רוח טמאה, ועם כל זה לא רצה שיעלו את גופו להקבר בארץ הקדושה, אלא אמר (בראשית ג) והעלתם את עצמתי, ולא גופי.

יעקב לא מת, וגופו התקיים בקיום תמידי ולא פחד מהצד האחר, שהרי מטתו היתה שלמה בשלמות האור העליון באור של שנים עשר שבטים ובשבועים נפש, משום כך לא פחד מהצד האחר ולא יכל לשלט עליו. ועוד, שהוא גוף של דיוקן עליון שיפיו אחוז לכל הצדדים, וכל אותם איברי אדם הראשון היו אחוזים בו, ולכן כתוב בו (שם מז) ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים. גוף שלם. ולכן ניחנטו הרופאים את ישראל, שגופו יהיה עומד בקיום. וכך צריך שאר בני העולם שנשמתם יצאה בארץ הקדושה, הנפש והגוף נצולים מהכל.

בשלישה שמות נקראת נשמת האדם: נפש, רוח, ונשמה. וכלם כלולים זה בזה, ובשלישה מקומות נמצא כחם. הנפש הזו נמצאת בתוך הקבר עד שהגוף נרקב בעפר, ובזה היא מתגלגלת בעולם הזה להמצא בתוך החיים ולדעת בצער שלהם, ובשעה שהם צריכים, היא מבקשת עליהם רחמים.

הרוח הזו היא נכנסת לגן שבארץ ומצטירת שם בדיוקן הגוף של העולם הזה במלבוש אחד שמתלבשת שם, וזו נהנית שם

בהנאות וכסופים בזיו שבגן, ובשפתות וחדשים וזמנים היא עולה למעלה, ונהנית שם ושבה למקומה. ולכן כתוב (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. תשוב ודאי, בזמנים הללו שאמרנו.

הנשמה עולה מיד למקומה לאותו מקום שיצאה ממנו, וזוהי שבשבילה מאיר הנר להאיר למעלה, זו לא יורדת למטה לעולמים. בזה נכללת מי שנכללת מכל הצדדים, ממעלה וממטה. ועד שזו לא עולה להתקשר (במקומה) בכפא, לא מתעטרת הרוח בגן שבארץ, והנפש לא מתישבת במקומה. כיון שהיא עולה, לכלן יש מנוחה.

וכשצריך לבני העולם, כשהם בצער והולכים לבית הקברות, הנפש הזו מתעוררת והולכת ומשוטטת ומעוררת את הרוח, ואותה רוח מעוררת אצל האבות, ועולה ומעוררת את הנשמה, ואז הקדוש ברוך הוא חס על העולם, והרי בארנו. ואף על גב שהרי התעוררו דברי הנשמה הללו בגונים אחרים, כלם עולים במשקל זה, וזהו ברור הדבר, והכל אחד.

וכשנשמה מתעכבת מלעלות למקומה, הרוח הולכת ועומדת בפתח הגן עדן, ולא פותחים לה פתח, והולכת ומשוטטת, ואין מי שישגיח בה. הנפש הולכת ומשוטטת בעולם, רואה את הגוף שמעלה תולעים ובאותו דין של הקבר, ומתאבלת עליו, כמו שבארנו שכתוב, (איוב יד) אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. והכל הוא בענש. עד שהנשמה נקשרת במקומה למעלה, ואז כלם נקשרים במקומם.

משום שכל שלשת אלו הם בקשר אחד, כמו שלמעלה, בסוד של נפש רוח ונשמה, שהכל אחד וקשר אחד. לנפש אין לה אור מעצמה כלום, וזוהי שמשתתפת בסוד של גוף אחד לענגו ולזון אותו בכל מה שצריך, כמו שנאמר (משלי לא) ותתן טרף לביתה וחק לנערתייה. ביתה – זהו גופה, שהיא זנה אותו. ונערתייה – אלו הם האיברים של הגוף הזה.

הרוח, זהו שרוכב על הנפש הזו ושולט עליה ומאיר לה בכל מה שצריך, והנפש היא כפא לרוח הזו. הנשמה היא מוציאה את הרוח הזו, ושולטת עליו ומאירה לו באותו אור החיים, ואותה רוח תלויה בנשמה הזו, ונאור ממנה באותו האור

שְׁמַאִיר. אוֹתָהּ נֶפֶשׁ תְּלוּיָהּ בְּאוֹתָהּ רוּחַ, וְנִאוּרָהּ מִמְּנָה וְנִזְוִינִית מִמְּנָה, וְהַכֵּל קֶשֶׁר אֶחָד.

וְעַד שֶׁנִּשְׁמָה עֲלִיוֹנָה זוֹ לֹא עוֹלָה לְתוֹךְ נְבִיעֵת עֵתִיק הָעֵתִיקִים, נִסְתַּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, וּמִתְמַלֵּאת מִמְּנוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא פּוֹסֵק – הַרוּחַ הַזֶּה לֹא נִכְנָסֵת לְגַן עֵדֵן, שֶׁהִיא נֶפֶשׁ, וְלַעוֹלָם הַרוּחַ לֹא שׁוֹרָה אֶלָּא בְּגַן עֵדֵן, וְנִשְׁמָה לְמַעְלָה. נֶפֶשׁ זוֹ מִתְיַשְׁבֶּת (לֹא מִתְיַשְׁבֶּת) בְּמִקוּמָהּ בְּתוֹךְ הַגּוֹף לְמַטָּה. כְּמוֹ זֶה הַכֵּל לְמַטָּה כִּי נִפְרָדִים בְּאֶדָם. וְאִף עַל גַּב שְׁכָלָם קֶשֶׁר אֶחָד, הַנִּשְׁמָה עוֹלָה לְמַעְלָה לְתוֹךְ נְבִיעֵת הַבְּאֵר. הַרוּחַ נִכְנָסֵת לְגַן עֵדֵן כְּמוֹ שֶׁלְמַעְלָה. הַנֶּפֶשׁ מִתְיַשְׁבֶּת בְּתוֹךְ הַקֶּבֶר.

וְאִם תֹּאמַר, הַנֶּפֶשׁ לְמַעְלָה שֶׁמִּתְיַשְׁבֶּת בְּתוֹךְ הַגּוֹף בְּקֶבֶר, אֵיפֹה הוּא הַקֶּבֶר? אֶלָּא בְּתוֹךְ אוֹתָהּ קִלְפָה קֶשֶׁה, וְלִכֵּן נֶפֶשׁ כְּמוֹ זוֹ שֶׁלְמַטָּה, וְהַכֵּל זֶה כְּמוֹ זֶה, וְלִכֵּן שֶׁלֹּשׁ דְּרָגוֹת נִפְרָדוֹת, וְהֵן קֶשֶׁר אֶחָד וְסוּד אֶחָד. וּבְכָל זְמַן שֶׁהַעֲצָמוֹת נִמְצְאוֹת בְּתוֹךְ הַקֶּבֶר, הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת נִמְצָאת שָׁם. כָּאֵן יֵשׁ סוּד לְיודְעֵי דְרָךְ הָאֵמֶת יִרְאֵי חֲטָא. בְּשַׁעַת שֶׁהַנִּשְׁמָה מִתְעַטֶּרֶת לְמַעְלָה בְּתוֹךְ הָעֵטֶרֶת הַקְּדוּשָׁה, וְהַרוּחַ עוֹמֶדֶת בְּאוֹר עֲלִיּוֹן בְּשִׁבְתוֹת וְחֻדְשִׁים וְזִמְנִים – הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת, בְּשַׁעַת שֶׁהַרוּחַ יוֹרֶדֶת מִתּוֹךְ הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן לְדוֹר בְּגַן עֵדֵן מֵאִיר וְנוֹצֵץ, הִיא עוֹמֶדֶת בְּתוֹךְ הַקֶּבֶר וּמִתְגַּלְמֶת בְּדִיוֹקָן שֶׁהִיא בְּתוֹךְ הַגּוֹף בְּתַחֲלָה, וְכָל אוֹתָן עֲצָמוֹת עוֹלוֹת בְּאוֹתוֹ דִּיוֹקָן, וּמִשְׁבַּחוֹת וּמוֹדוֹת לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לֵה) כָּל עֲצָמֹתַי תֹּאמְרֶנָּה ה' מִי כְמוֹךָ. לֹא כְּתוּב אוֹמְרוֹת, אֶלָּא תֹאמְרֶנָּה.

וְאֵלֶּמֶלֶא נִתְּנָה רְשׁוּת לְעֵינַי לְרֹאוֹת, הִיִּתָּה רוּאָה בְּלִילָה כְּשֶׁנִּכְנָסֵת (כְּשִׁיּוֹצֵאת) שַׁבָּת וְלִילוֹת חֻדְשִׁים וְזִמְנִים כְּמוֹ דְּמִיּוֹת עַל גְּבֵי הַקֶּבֶרִים מוֹדוֹת וּמִשְׁבַּחוֹת אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֲבָל טְפֹשׁוֹת בְּנֵי הָאָדָם מְעַכְּבֵת אוֹתָם שֶׁלֹּא יוֹדְעִים וְלֹא מִשְׁגִּיחִים עַל מָה עוֹמְדִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא חוֹשְׁשִׁים לְהִשְׁגִּיחַ בְּכַבּוּד הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה, כָּל שֶׁכֵּן לְהִשְׁגִּיחַ בְּכַבּוּד אוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְעַל מָה עוֹמֵד, וְאִיךְ הַדְּבָרִים מִתְפָּרְשִׁים.

בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כְּשֶׁהָעוֹלָם נִדּוֹן וְכִסָּא הַדִּין עוֹמֵד לְמֶלֶךְ הָעֲלִיּוֹן לְדוֹן אֵת הָעוֹלָם, כָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִשׁוֹטְטוֹת וּמִבְקָשׁוֹת רַחֲמִים עַל הַחַיִּים. בְּלִילָה שִׁיּוֹצֵא יוֹם הַדִּין, הוֹלְכוֹת וּמִשׁוֹטְטוֹת לְשִׁמְעַ וְלִדְעַת מַהוּ הַדִּין שֶׁנִּדּוֹן עַל הָעוֹלָם, וְלִפְעָמִים שֶׁמוֹדִיעוֹת בְּמִרְאֵה

לחיים, כמו שנאמר (איוב לג) בחלום חזיון לילה בנפל תרדמה על אנשים וגו', אז יגלה אֵזן אנשים ובמסרם יחתם. מה זה מסרם? זו הנפש, שעומדת וחותמת לאנשים דברים לקבל מוסר.

בַּלַּיְלָה האחרון של החג, שיוצאים הפתקים מבית המלך, ואותו צל מוסר מבני הנגרעים של העולם הזה אותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת, וממנה אחד שוטר, בסוד חקוק בטבעת בכתב מפרש, ידומיע"ם, שפוקד בכתב של זיו החקוק ובתוך מראות עליונים יורד באותו לילה, וכמה אלף אלפים ורבוז רבבות עמו, ונוטלים אותו צל מכל אחד ואחד ומעלים אותו למעלה.

וְאוֹתָהּ נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת ורואה את אותו צל, ושבה למקומה לתוך הקבר, ומכריזה לשאר המתים: פלוני יבא אלינו, פלוני יבא אלינו. אם צדיק טוב הוא – כלם שמחים. ואם לא – כלם אומרים אוי. כשמעלים אותו צל, מעלים אותו לאותו עבד נאמן ששמו מטטרו"ן, ונוטל אליו אותו הצל ומעלה אותו למקומו, כמו שנאמר (איוב ז) כעבד ישאף צל. ישאף צל ודאי.

מאותה שעה ואילך מתקן מקום לאותה נשמה של אותו איש, ומקום לרוח בגן עדן, ומקום לנפש למנוחה ולהנאה בשעה שמשוטטת והולכת, משום שיש נפש שאין לה מנוחה, ויש נפש שמתכלה עם הגוף.

וזוהי שאין לה מנוחה, וזוהי שכתוב בה ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע. שזוהי שהולכת ומשוטטת ומתגלגלת בכל העולם, ואין לה מנוחה כלל יומם ולילה, וזהו ענש יותר מהכל ואותה שתכלה עם הגוף, (ההיא שכתוב בה (ויקרא יז) והכרתי אתה מקרב עמה. ולזה אין לה זכרון כלל. ויש נפש שלא תכלה עם הגוף) ותכלה ממקום אחר (עליון) אותה שכתוב בה (ויקרא כב) ונכרתה הנפש היא מלפני אני ה'. מה זה מלפני? שלא שורה עליה רוח. וכשלא שורה עליה רוח, אין לה שתפוח כלל במה שלמעלה, ולא יודעת מאותם דברים של אותו עולם כלל, וזוהי נפש כמו של הבהמות.

נפש שאין (נפש שיש) לה מנוחה, זוהי כשהולכת ומשוטטת, פוגשת בממנה הזה ידומיע"ם, ובאותם השוטרים שלו, ונוטלים אותה ומכניסים אותה בכל פתחי גן העדן, ומראים לה את כבוד

הצדיקים וכבוד אותה הרוח שלה, והיא נדבקת בו במנוחה תוך אותו הלבוש, ואז יודעת באותם דברים של העולם.

וכשאותה רוח עולה להתעטר לתוך הנשמה העליונה למעלה, אותה נפש נקשרת באותה רוח ונאורה ממנה, כלבנה כשנאורה מהשמש, והרוח נקשרת לתוך אותה נשמה, ואותה נשמה נקשרת לתוך סוף המחשבה, שהיא סוד הנפש שלמעלה.

ואותה נפש נקשרת תוך אותה רוח עליונה, ואותה רוח נקשרת לתוך אותה נשמה עליונה, ואותה נשמה נקשרת באין סוף. ואז הוא מנוחת הכל וקשר של הכל למעלה ולמטה, הכל בסוד אחד וגוון אחד. ואז זוהי מנוחה לנפש שלמטה, ועל זה כתוב (שמואל-א כה) והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את ה' אלהיה. בגוון אחד ובסוד אחד. שאותו את, זה כמו זה.

כשיוֹרֶדֶת הלבנה בסוד הנפש העליונה, מאירה מכל הצדדים. היא מאירה לכל המרכבות והמחנות ועושה להם גוף אחד שלם שמאיר באור בזיו העליון. אף כן כמו זה יורדת הנפש התחתונה הזו מאירה לכל הצדדים מתוך אור הנשמה, ומתוך אור הרוח, ויורדת ומאירה לכל אותם מרכבות ומחנות, שהם איברים ועצמות, ועושה אותם גוף שלם שמאיר באור.

זהו שכתוב (ישעיה נח) והשביע בצחצחות נפשך. נפשך ממש. ואחר כך - ועצמתיה יחליץ, שעושה מהם גוף שלם, ומאיר באור, וקם ומודה ומשבח את הקדוש ברוך הוא, כמו שנתבאר, שכתוב (תהלים לה) כל עצמתי תאמרה ה' מי כמוך. וזוהי מנוחת הנפש ודאי מכל הצדדים.

אשרי הצדיקים שפוחדים מרבונם בעולם הזה לזכות בשלש מנוחות לעולם הבא. בא רבי שמעון וברכו את רבי אבא. אמר רבי שמעון, אשריכם בני, ואשרי שעיני ראו בכך. כמה מקומות עליונים מתקנים לנו ומאירים לנו לעולם הבא.

פתח ואמר, (תהלים קכה) שיר המעלות הבטחים בה' כהר ציון לא ימוט לעולם ישב. פסוק זה פרשוהו. אבל שיר המעלות - תשבחת שאומרות אותן דרגות קדושות עליונות מצד של הגבורות העליונות, והם כמו הלזים שלמטה, והם מעלות, דרגות על דרגות, ועובדים בסוד של חמשים שנים. וזהו שיר המעלות הבטחים בה'

כֹּהֵר צִיּוֹן, אֵלּוּ הֵם הַצְּדִיקִים שְׁבוֹטָחִים בּוֹ בְּמַעֲשֵׂים שְׁלָהֶם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כח) וְצְדִיקִים כִּכְפִיר יִבְטָח.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרֵי הַצְּדִיקִים לֹא בּוֹטְחִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם כָּלֵל וְתַמִּיד
פּוֹחֲדִים, כְּמוֹ אַבְרָהָם שֶׁכָּתוּב בּוֹ (בראשית יב) וַיְהִי כִּאֲשֶׁר הִקְרִיב
לְבוֹא מִצְרַיִמָּה וְגו', כְּמוֹ יִצְחָק שֶׁכָּתוּב בּוֹ (שם כו) כִּי יֵרָא לֵאמֹר אֲשֶׁתִּי.
כִּי־עֵקֶב שֶׁכָּתוּב בּוֹ (שם לב) וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ. וְאִם אֵלֶּה לֹא
בְטָחוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם, כָּל שֶׁפֶן שָׂאָר צְדִיקֵי הָעוֹלָם, וְאַתָּה אוֹמֵר וְצְדִיקִים
כִּכְפִיר יִבְטָח?!

אֲלָא וְדַאי כְּתוּב כִּכְפִיר, שֶׁהָרִי מְכַל אוֹתָם שְׁמוֹת לֹא כְּתוּב אֵלֶּה
כְּפִיר, וְלֹא כְּתוּב לֹא אַרְיָה וְלֹא שַׁחַל וְלֹא שַׁחַץ – אֵלֶּה כְּפִיר,
שֶׁהוּא הַחֲלָשׁ וְהַקָּטָן מִכָּלֶם וְלֹא בּוֹטֵחַ בְּכַחוֹ אֶף עַל גַּב שֶׁהוּא חֲזָק.
כִּךְ הַצְּדִיקִים לֹא בּוֹטְחִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם עֲכָשׁוּ אֵלֶּה כִּכְפִיר. אֶף עַל גַּב
שִׁיּוּדְעִים שֶׁחֲזָק כַּח מַעֲשֵׂיהֶם, לֹא בּוֹטְחִים אֵלֶּה כִּכְפִיר, וְלֹא יוֹתֵר.

וְלָכֵן הַבְּטָחִים בַּה' כֹּהֵר צִיּוֹן וְגו', לֹא כִכְפִיר וְלֹא כְּאַרְיָה וְלֹא כְּמוֹ
כָּל הַשְּׁמוֹת, אֵלֶּה כֹּהֵר צִיּוֹן. וּפְרָשׁוּהָ, מֵהַר צִיּוֹן הוּא חֲזָק
וְלֹא יִמוּט תַּמִּיד, אֶף כִּךְ בְּאוֹתוֹ זְמַן יִהְיוּ כְּמוֹ הַר צִיּוֹן, וְלֹא כְּמוֹ עֲכָשׁוּ
שֶׁלֹא בּוֹטְחִים, אֵלֶּה כִכְפִיר שֶׁפּוֹחֵד וְלֹא בּוֹטֵחַ בְּכַחוֹ. וְאַתָּם בְּנֵי
קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים, בְּטָחוֹנְכֶם כֹּהֵר צִיּוֹן, וְדַאי אֲשֶׁרִיכֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הֲלָכֵנוּ. כְּשֶׁהֲגִיעוּ לְעִיר נַחֲשָׁד הַלֵּילָה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמוֹ שְׁיוֹם זֶה
מֵאִיר לָנוּ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה לְזָכוֹת בּוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא, אֶף כִּךְ הַלֵּילָה
הַזֶּה יֵאִיר לָנוּ לְזָכוֹתֵנוּ לְעוֹלָם הַבָּא, וְלַעֲטֹר דְּבָרִים שֶׁל הַיּוֹם בַּלֵּילָה
הַזֶּה לְפָנֵי עֲתִיק הַיָּמִים. שֶׁהָרִי כְּמוֹ הַיּוֹם הַשָּׁלֵם הַזֶּה לֹא יִמָּצֵא בְּכָל
הַדּוֹרוֹת הָאַחֲרִים. אֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

נִכְנְסוּ לְבֵיתוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְרַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי יוֹסִי עִמָּם.
לָנוּ עַד שֶׁנַּחֲלַק הַלֵּילָה. כִּיּוֹן שֶׁנַּחֲלַק הַלֵּילָה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
לְחַבְרַיִם, זְמַן הוּא לַעֲטֹר אֶת הַמְּרַכְבָּה הַקְּדוּשָׁה לְמַעַלָּה
בַּהֲשִׁתְדְּלוֹתֵנוּ. אָמַר לְרַבִּי יוֹסִי, אַתָּה שֶׁלֹא נִשְׁמְעוּ דְּבָרֶיךָ בַּיּוֹם הַזֶּה
בִּינֵינוּ, אַתָּה תִּהְיֶה רֵאשִׁית לְהָאִיר הַלֵּילָה, שֶׁהָרִי עֲכָשׁוּ עֵת רְצוֹן הִיא
לְהָאִיר מַעַלָּה וּמִטָּה.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה. שִׁיר זֶה עוֹרֵר
אוֹתָהּ שִׁלְמָה הַמְּלֶךְ כְּשֶׁנִּכְנְהָ בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ, וְכָל הָעוֹלָמוֹת

נשלמו, מעלה ומטה, בשלמות אחת. ואף על גב שהחברים חלקו בזה (מתי נאמר), אבל שירה זו לא נאמרה אלא בשלמות. כשהלבנה התמלאה בשלמות, ובית המקדש נבנה כמו שלמעלה בשעה שנבנה בית המקדש למטה, לא היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא מיום שנברא העולם כמו אותו היום.

המשכן שעשה משה במדבר להוריד שכינה לארץ, באותו יום הוקם משכן אחר עמו למעלה, כמו שבארוה שכתוב (שמות מ) הוקם המשכן. המשכן – משכן אחר שהוקם עמו, וזה משכן הנער מטטרו"ן, ולא יותר. כשנבנה בית ראשון, בית ראשון אחר נבנה עמו, והתקיים בכל העולמות והאיר (בעולם והאיר) לכל העולמות, והתבשם העולם, ונפתחו כל המשקופים העליונים להאיר, ולא היתה שמחה בכל העולמות כמו אותו היום. אז פתחו עליונים ותחתונים ואמרו שירה, וזהו שיר השירים. שיר שאותם המנגנים שמנגנים לקדוש ברוך הוא.

דוד המלך אמר שיר המעלות. שלמה המלך אמר שיר השירים, שיר מאותם מנגנים. מה בין זה לזה, שהרי נשמע שהכל אחד? אלא ודאי שהכל אחד, אבל בימי דוד המלך לא היו כל אותם מנגנים מתקנים במקומם לנגן כראוי, ובית המקדש לא נבנה, ולכן לא התתקנו למעלה במקומם. שהרי כמו שיש תקוני משמרות בארץ, אף כך ברקיע, ועומדים אלה כנגד אלה.

וביום שנבנה בית המקדש נתקנו כלם במקומם, והגר שלא מאיר התחיל להאיר. ושירה זו נתקנה למלך העליון, המלך שהשלוש שלו. והתשבחת הזו היא מעלה מכל התשבחות הראשונות. היום שהתגלתה תשבחת זו (בעולם) בארץ, באותו יום נמצאה שלמות בכל, ולכן הוא קדש קדשים.

בספר של אדם הראשון היה כתוב בו, ביום שיוקם המשכן (שיבנה בית המקדש) יעוררו האבות שירה מעלה ומטה. ומשום כך מצאנו שין מאותיות גדולות. ואלה הם שעוררו, לא שהם מנגנים, אלא שהם מעוררים אל מעלה. (כביכול) שיר של אותם גדולים שממנים על כל העולמות.

ושנינו, באותו יום עמד יעקב השלם ונכנס לגן עדן בשמחה על מקומו, ואז גן העדן התחיל לנגן, וכל אותם בשמים של

הגן. מי גרם שירה זו ומי אמר אותה? הוה אומר, זה יעקב. שאלמלא הוא לא נכנס לגן העדן, לא אמר הגן שירה.

שירה זו שירה, שהיא כלל של כל התורה. שירה שעליונים ותחתונים מתעוררים אליה. שירה שהיא כמו העולם שלמעלה, שהוא שבת העליונה. שירה שהשם הקדוש העליון מתעטר בשבילה, ולכן הוא קדש קדשים. מה הטעם? משום שכל דבריו באהבה ושמחה הכל. (וזה) משום שכוס של ברכה נתנת בימין. כיון שנתנת בימין, אז כל השמחה וכל האהבה נמצאים. ולכן כל דבריו באהבה ושמחה.

בזמן שהימין הזו חוזרת לאחור, כמו שנאמר השיב אחור ימינו, אז כוס של ברכה נתנת בשמאל. כיון שנתנה בשמאל, מתחילים עליונים ותחתונים לפתח עליו קינה. ומה אומרים? איכה. אי כה. אי כוס של ברכה, שמקום עליון שהיתה יושבת בתוכו נמנע ונגרע ממנה. משום כך שיר השירים, שהיה מצד הימין, כל דבריו באהבה ושמחה. איכה, שחסר הימין ונמצא השמאל, כל דבריו קנטורים וקינות.

ואם תאמר, הרי כל שמחה וכל חדוה וכל שיר הוא מצד השמאל, ולכן הלויים מצד השמאל מנגנים שירה. אלא כל שמחה שנמצאת מצד השמאל, לא נמצא אלא בזמן שהימין נדבק עמו. ובזמן שהימין מתעורר ונדבק עמו, אז אותה חדוה מימין מיטיבה את הפעם. וכשהפעם שוכף והשמחה היא מצד הימין, אז חדוה שלמה באה מהצד הזה. וכשימין לא נמצא, הפעם של השמאל רב, ולא שוכף ולא מיטיב ולא משמח, ואז איכה. אי כה. כוס של ברכה מה תהא עליה? שהרי יושבת בשמאל, והפעם רב ולא שוכף. ודאי מתעוררים קנטורים וקינות.

אבל שיר השירים, ודאי כוס של ברכה שנתנת בימין ונמסר בתוכו, ולכן נמצאים כל האהבה וכל השמחה, ולכן כל דבריו באהבה וחדוה, ולא נמצא בשאר כל השירים של העולם כך, ולכן מצד האבות התעוררה שירה זו.

היום שהתגלתה השירה הזו, באותו יום ירדה שכינה לארץ, שכתוב (מלכים-א ח) ולא יכלו הכהנים לעמד לשרת וגו'. מה הטעם?

משום כי מלא כבוד ה' את בית ה'. באותו יום ממש התגלתה
התשפחת הזאת, ואמר אותה שלמה ברוח הקדוש.

תשפחת השירה הזו היא כלל של כל התורה. הכלל של כל מעשה
בראשית. הכלל של סוד האבות. הכלל של גלות מצרים,
וכשיצאו ישראל ממצרים, ותשפחת הימים. הכלל של יו"ד אמירות
וקיום של הר סיני. וכשהלכו ישראל במדבר, עד שנכנסו לארץ
ונבנה בית המקדש. הכלל של עטור השם הקדוש העליון באהבה
ושמחה. הכלל של גלות ישראל בין העמים והגאולה שלהם. הכלל
של תחית המתים, עד ליום שהוא שבת לה'. מה שהיה, ומה שיהיה,
ומה שעתיד להיות אחר היום השביעי, כשתהיה שבת לה', הכל
נמצא בשיר השירים.

ועל זה שנינו, כל מי שמוציא פסוק של שיר השירים ואומר אותו
בבית המשתה, התורה חוגרת שק, ועולה לקדוש ברוך הוא
ואומרת לפניו: עשו אותי בניה צחוק בבית המשתה. ודאי שתורה
עולה ואומרת כך. ולכן צריך לשמר ולהעלות עטרה על ראש האדם
כל דבר ודבר של שיר השירים.

ואם תאמר, למה הוא בין הכתובים? – כך זה ודאי, משום שהוא
שיר תשפחתה של כנסת ישראל שמתעטרת למעלה. ולכן כל
התשפחות שבעולם לא מעלות רצון לקדוש ברוך הוא כמו
התשפחת הזאת.

תורת האמת, משקל מכריע לזכות כנגד פורצי הדור

ידוע ומפורסם גדל ערך הלמוד בסתרי תורה ובפרט בדורות אלו
האחרונים אשר בסגלת העסק בהם תבוא הגאולה וכהבטחת הרשב"י
(רע"א מהימנא נשא חכד): דבדא יפקון מן גלותא וברחמי.

יש בהשתדלות זו שהיא בדרך האמת לאנשי האמת ללמדם תורת
האמת, משקל מכריע לזכות כנגד פורצי הדור שנתרבו בעוונותינו הרבים
בימינו.

(הגאון הצדיק המקבל רבי יעקב משה הלל שליט"א ראש מתיבתא אהבת שלום – נדפס בלוח עמוד
היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנת"סד על ידי הגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק
לברכה)